

Kulturdepartementet
Postboks 8030, Dep
0030 OSLO

Postmottak@kud.dep.no

Deres ref.:
14/2876-

Deres dato:
04.12.2014

Vår ref.:
Erik Sennesvik

Vår dato:
11.04.2015

Høringsuttalelse – Frivillighetserklæringen

Vi viser til samtale med seniorrådgiver Therese Koppang og er glad for at vi forsinket får anledning til å sende inn våre merknader.

Vellenes Fellesorganisasjon er en paraplyorganisasjon for nærmiljø- og velforeninger i Norge, og har lokale medlemsforeninger over hele landet. Flere steder er velforeningene også organisert i samarbeidsutvalg innen kommunen.

Velforeninger regnes blant de eldste frivillige foreninger i Norge.

Velforeninger er et levende uttrykk for den norske dugnaden

Velforeninger er eksempler på frivillige nærorganisasjoner som arbeider for å styrke tilhørighet og det lokale bomiljøet. Dette gjør de på flere ulike måter, bl.a. gjennom løpende kontakt i nærmiljøet, løsning av fellesoppgaver, høringsinnspill til kommuneplaner og andre planer som berører de lokale boområdene. Velforeningene som «lyttepost» og «signalformidler» er en viktig del av demokratibygingen.

En velforening er ikke basert på særinteresser, men ser området som en helhet og tar opp de utfordringer oppvekst- og bomiljø står overfor. Betegnelsen velforening dekker ofte også lokale områdeforeninger som kaller seg grendelag, hagebylag, beboerforening, kretsforening, vei- og bryggeforening, huseierlag, bygdelag, borettslag eller innbyggerforening.

Arbeidsoppgavene varierer fra vel til vel, men preges av at det er et kontinuerlig arbeid mer enn prosjekter og adhoc-oppgaver.

Generelle merknader til regjeringens frivillighetserklæring og frivillig innsats

Vellenes Fellesorganisasjon oppfatter at det nå er større fokus på den store innsatsen som frivillige foreninger gjør. Vi håper derfor regjeringen lykkes i sitt arbeid med å legge bedre til rette for et engasjert og sterkt sivilsamfunn gjennom frivillig innsats.

Det pekes på at frivilligheten omfatter mange ulike samfunnsfelter og arbeidsformer. Dette er en styrke, men er samtidig en utfordring når det gjelder å utforme mål og virkemidler som treffer alle på en god måte. Ikke minst gjelder dette tilskuddsordninger.

Vi vil spesielt peke på:

1. Det er en tendens at store frivillige organisasjoner blir større, små organisasjoner forblir små. Dette henger delvis sammen med organisasjonsform der en del framstår som sentralledd med store ressurser i sekretariatet, mens det i andre tilfeller er slik sentralleddet først og fremst er et politisk organ, og at arbeidet utføres lokalt – der folk bor – og tilpasses dette. Her vil sentralleddet ha en mindre fremtredende rolle i det praktiske frivillighetsarbeidet, men være desto viktigere som tilrettelegger, støtteapparat og ivaretagelse av arbeidet vis a vis myndighetene. Økonomiske støtteordninger forsterker dette bildet.
2. Økonomiske støtteordninger bør sentralt i større grad knyttes til drift enn til prosjekter. Vi tror prosjektstøtte prioriterer de store organisasjonene med godt utbygget sekretariat.
3. Frivillig arbeid som støtter opp om det offentlige tjenestetilbudet, ikke minst på kommunalt plan, blir lett styrende på hvordan frivillighetspolitikken utformes.
4. Noen former for frivillig innsats vil lettere få opinionens og medienes fokus, noe som kan få betydning når regler utformes og tilskudd skal ytes.
5. Frivillighetssektoren faller mellom 2 stoler når det gjelder lover og regler. I Norge har vi en høy grad av lovregulering når det gjelder næringsliv og offentlig forvaltning på alle nivåer. Frivillig arbeid er - i den grad det er regulert – oftest unntaksbestemmelser i offentlige lover og lover for næringslivet. Dette skaper usikkerhet og merarbeid for dem som utfører eller er ansvarlig for frivillig innsats.

Frivillighetserklæringens formål

Vellenes Fellesorganisasjon slutter seg til beskrivelsen av målet og de intensjoner som ligger i erklæringen. For å nå de mål som er satt er det viktig å ha hele bredden i frivilligheten med når arbeidet for økt samspill og mer forutsigbarhet gjennomføres.

Jfr. problemstillingene 1 – 5 over.

Frivillighetserklæringen

Velforeninger arbeider for å skape gode og trygge nærmiljøer der trivsel og felles oppgaveløsning står i høysetet.

De møter i sitt arbeid kommunale myndigheter, utbyggere og andre grupper som har tilgang til fagfolk innen sine områder og ressurser til å drive fram sine oppgaver. Samtidig har regleverk som griper inn i vanlige folks hverdag, blitt mer og mer komplisert. Dette er en utfordring for lokalt og folkelig engasjement, men kan avhjelpes gjennom et godt rammeverk for samspill slik det foreslås i erklæringen.

Skal målet om ”frivillige organisasjoner som arenaer for deltakelse og demokratibygging” kunne oppfylles, må regjeringen bidra til at disse får tilgang til ressurser som setter dem i stand til å bli likeverdige parter lokalt.

Vi støtter regjeringen når det i erklæringen tas til orde for styrke kunnskapen om hele den frivillige sektoren.

Med det som utgangspunkt blir det viktig å involvere kommuner og fylker i de spørsmål som har betydning for lokal frivillighet. For medlemmene i Vellenes Fellesorganisasjon er det nettopp på lokalt plan, i kommunene arbeidet utføres.

Forenkling og samordning

Velles Fellesorganisasjon støtter regjeringens mål på dette området. Utfordringene er kanskje ikke områdene en vil arbeide med, men kanskje mer å få et forenklet regleverk til å fungere for mangfoldet innen frivilligheten.

Dersom kulturdepartementet skal fylle sin funksjon som koordinator i den statlige frivillighetspolitikken er det viktig at departementet får anledning til å bygge opp kompetanse på hele feltet.

Avslutning

Vi ser fram til resultatene av regjeringens arbeid for frivillig innsats. Vellenes Fellesorganisasjon stiller seg gjerne til disposisjon i forhold til konkrete problemstillinger eller generelt arbeid i det videre samspillet mellom regjering og frivillig sektor.

Med hilsen fra
Vellenes Fellesorganisasjon
Erik Sennesvik (sign)
Leder

Kopi til:
Frivillighet Norge
Styret i Vellenes Fellesorganisasjon